

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS, manè diſcutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis, ſecundâ menſis Maii, Anno Domini M. DCC. XLIII.

M. GUILLELMO-JOSEPHO DE L'EPINE, Doctore Medico, Præſide.

An adeò miſerè vivit, qui Medicè vivit?

I.

VALETE, Artes Apollineæ, ſi malum malo additis. Niſi per vos vigeat in corpore ſano mens ſana, iterum, Artes Apollineæ, valete. Edicto irrevocabili natus inter dolores homo, brevi vivens tempore, quàm multis opprimitur miſeriis: feliciſſimus ille eſt qui minimis urgetur. Vetat Sapiens ne quemquam viventem dixeris beatum. Quid ſit felicitas, meritò ambigunt Philoſophi; hanc quærunt omnes, aſſequuntur nulli. Quid ſit miſeria, ſi neſciunt, ſentiunt omnes;

hanc arcere nocte dieque Reges Calonesque satagunt æqualiter: Philosophi contemnere simulant, at mendaci eorum fastui ne credas. Beatior ille qui tempori cereus obsecundat. At hoc opus hic labor est. Corpus indesinenter fatigat dolor, hostis indefessus, acerrimus. Mentem curæ premunt & ærumnæ, sollicitudinesque atque anxietates. Quis Deus nobis inter tot bella, tot hostes faciet otia? Verè erit ille nobis semper Deus, qui artem tot mala averruncandi commonstrabit. Descende de cœlo, Ars benefica, quâ discent miseri mortales æquum animum & tranquillum sibi parare, corpus sanum facere, & cum sanitate longævam ætatem adipisci, mentem sanam in corpore sano servare, frui vitâ, si læ datur, tutè & citò revalescere, mala imminentia præcavere, futura prospicere, avertere, præsentia citò citiùs fugare. Ecquis tunc erit miser? Tam malè cum hominibus non erit actum: nec erunt adeò miseri.

I I.

DIC age sodes! Nôstin aliam in terris felicitatem? mecum sunto semper pax animi, corpus sanum. Dic, amabo, quæ faciant vitam beatiorem? Num quem cruciat intùs vesicæ, dirus hospes, calculus, felicem faciunt principis favor aut Arabum divites Gazæ? Num beatus ille qui sanus corpore medias inter opes inops laborat turpis avaritiæ vitio, torquetur ambitione miser, iracundus perenni furore tanquam furiis exagitatur, vesano amore ebrius æstuat? Næ! Quis non talem sibi deprecetur beatitatem? At quis potest justam hanc corpus & animum inter sperare concordiam? Bene habet unum, alter læditur: interdum vexant se mutuò: miser sic homo pacem inter utrumque citò & harmoniam reducere satagat, sic erit beatus. Verùm quis tantæ pacis sequester? quis arbiter?

I I I.

EN præsto Medicina; non Deus è machinâ, sed re verâ cæleste donum. Quàm malè est extra illius legem viventibus! Quàm benè iis qui ipsi morem gerunt! Vis exemplum! Attende ad homines omnium, si qui sint, miserrimos, scilicet qui graviter & periculoso morbo laborant. Si delirant aut phrenesi corripiuntur, beneficentissimam inscii experiuntur: si sani mente, sperant semper reviviscere: si morti certæ destinatis necessariò sit pereundum, fati festinantis duram necessitatem Medicinæ adjutricis ope retardare confidunt: dolores mitigari gaudent: dulciùs tandem moriuntur. Cave, credas, (ut multi) tot malorum causam esse Medicinam: ante Medicinam malorum Ilias incubuerat terris, sola spes, sola nempe Medicina remansit in fundo pixidis Pandoræ: non est ergo malorum causa dolorumque Medicina: malis jam factis, doloribusque (sæpe sæpiùs ob sui neglectum natis) lenimentum, solamen affert sine fine benefica: leviter laboranti gravius imminens prævertit malum, præsens breve facit. Paulò graviùs afficitur æger? Quò magis in servandis Medicinæ effatis sedulus, eò periculi securior & salutis suæ certior. Jamne periclitatur & de eo ferè conclamatum est? Una salus nullam nisi à Medicinâ & religiosâ illius observantiâ salutem sperare: certò moriturus necdum inutilem experitur in ultimo agone Medicinam. Tormenta, cruciatusque pereuntis sopiendo, fatalem horam protelare est efficax. Sic imminentis tardat lethi gradum medicè vivens, sic juventutem vegetiorem reddit, senectutem tacito pede properantem moratur, ex morbo sanabili tutiùs evadit, securiùs convalescit; insanabilem faciliùs tolerat, vix persentiscit: imò sanus factus, aut natus, felicior vivit, & fruitur omnibus cœli, aquarum & terræ muneribus.

IV.

ERGONE ad esuriem nasceretur homo, abstinentiâ macerandus, fame enecandus? Bona verba, quæso, absit ut tam injuriosè de optimo nostrûm omnium Parente Deo M. sentiamus. Imò soli sano Medicè viventi tot bonis per universum orbem regali munificentiâ effusis frui datur: ipsi uni promittitur longæva ætas super terram. Solus Medicè vivens salubrem aspectum solis, salutiferamque ventorum perflationem in habitationem sibi eliget catus hospes: solus maleolentem, putidum, crassum, mucidum, ficciorem, urentem aerem, aut vitabit aut corriget, facietque propitium. Cibum exquisitiorem, (si adsit) & palato gratiorem non aspernabitur. Deerit? Deteriorem sobrietate beneficum reddet. Gnarus Deum Omnipotentem ideò saporem indidisse edulibus ut salivam moverent, quæcumque ad palatum non facient, respuet illicò, & meliora gustabit, (nec saginans stomachum) nondum cessante edendi voluptate (iterum reditura) cessabit opportunè sapiens. Tantamne à temperantiâ voluptatem sperares? Hæc vera est & sola voluptatum magistra: has sine illâ brevì amittas. Est & in ipsis fruendis ars soli medicè viventi cognita; illi soli cibum quemcumque condiet fames nunquam defectura, si expectata: sobrio illius & abstemio palato, nec fiderato fluent quacumque nectaris aut nativi aut arte factitii, & ambrosiæ rivi ex quocumque solo, ex quâcumque tellure, qui jucundè sitim non proritatam compescent: lassitudinem supervacaneam fugiens non reformidabit necessariam, & sic exercitio moderato voluptatem novam sibi parabit, vividioremque ad repetendos cibos lucrifaciet appetitum: sic digestioni utilem operam dabit, providebit nutritioni opportunæ, favebit egestioni: legitimè tantùm excernenda è corpore doctè eliminabit, retinenda doctior servabit: nec gracilis errore vitæ, nec nimis obesus, animi perturbationes suæ quieti & tranquillitati (necessariæ ad benè beatèque vivendum) infensas à se exulare jubens sibi ita imperabit ut rationi ex æquo, ut par est, serviant. O felices nimiùm, suam si rationem norint homines, si ipsi auscultare & obtemperare velint! sola dat vera gaudia, nullâ unquam pœnitentiâ corrumpenda: doctrinam voluptatum ipsa profitetur genuinam.

V.

DICET forsan morosus aliquis: quid mihi cum Medicinâ? Bene valeo: bibo, cùm sitio; epulor, ubi esurio; ambulo, cœno, semper præsto fames: mecum lecto componitur, mecum manè evigilat: interdum ludo, interdum laboro: dùm lubet vigilo, dormio quandoque, nec idcirco res mihi cum Medicis ulla. Cum Medicis? Esto: at cum Medicinâ plurimùm: ecquid gloriaris? Hæc ipsa est & vera & genuina Medicina: Naturam sequeris ducem: Medicè vivis & nesciebas! Putabas igitur Medicinam astringere indiscriminatìm iisdem legibus sanos ac ægrotantes? Ne te decipiat tam ridiculus error. Omnia sana sanis: at est sanis diæta, altera causariis, malesanis altera. Medicina omnibus ad benè beatèque vivendum dux utilissima, nec sapiens aspernabitur eam. Docet bonis uti opportunè: bona usu meliora reddere, mala præcavere aut corrigere, pati quidquid corrigere est nefas. Sic hominem beat Medicina. Audias Hippocratem Romanum: » Qui sanus est & suæ spontis nullis obligare se legibus debet.... hunc » oportet varium habere vitæ genus, modò ruri esse, modò in urbe, sæpiùsque » in agro, navigare, venari, quiescere interdum, sed frequentiùs se exercere: » siquidem ignavia corpus hebetat; labor firmat; illa maturam senectutem, hic

» longam adolefcentiam reddit. Prodeft etiam interdum.... nullum cibi genus » fugere quo populus utatur, interdum in convivio effe, interdum ab eo fe re- » trahere: modò plus jufto, modò non ampliùs affumere: bis die potiùs quàm » femel cibum capere & femper quàm plurimùm, dummodo hunc concoquat... con- » cubitus verò (*legitimus*) neque nimis concupifcendus, neque nimis pertimefcendus » eft: rarus corpus excitat, frequens folvit: cùm autem frequens non numero fit, fed » naturâ, ratione ætatis & corporis fcire licet eum non inutilem effe quem cor- » poris neque languor neque dolor fequitur; idem interdiù pejor eft, noctu tu- » tior..... Hæc firmis fervanda funt, cavendumque ne in fecundâ valetudine ad- » verfæ præfidia confumantur. « Hifne præceptis homines fieri miferos autumas? Si loquerentur adhuc Delphi, pronuntiarent ergo:

Non adeò miferè vivit, qui Medicè vivit.

Proponebat Parifiis, GUILLELMUS RUELLAN, Dinannæus, Doctor Medicus Monfpelienfis, Saluberrimæ Facultatis in Univerfitate Parifienfi Baccalaureus, A. R. S. H. 1743, à fextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univerfitatis & Facultatis Medicinæ Parifienfis Typographi, 1743.